

Povestea unui acrostih: „Ceașesc — o lae“

Redactorii publicațiilor cu sediul în Casa Scînteii, inclusiv cei de la Revista Lumea, au aflat imediat de întâmplarea cu acrostihul „Ceașesc — o lae“ Foto: AGERPRES

Când se apropiau zilele de naștere ale „Tovarășei“ (7 ianuarie) și „Tovarășului“ (26 ianuarie) și se începea pregătirea numerelor omagiale, își făcea loc, pe lângă teroarea pozelor și a semnăturilor, și cea a acrostihului. Mai precis, când pagina era gata de tipar, cei din presa scrisă trebuiau să verifice și să răsverifice ca nu cumva, în mod involuntar, în vreunul dintre texte să se fi structurat vreun acrostih.

Revedeam începutul paragrafelor de la editoriale sau articole omagiale; paginile ziarelor ori revistelor care conțineau poezii speciale dedicate fiecăruia dintre cei doi, patriei ori partidului, erau citite în cruci și curmeziș, ba, un ultraviolet mersese până acolo, încât ceruse unui șef de la o revistă culturală să vadă dacă nu cumva apare un acrostih pocit până și datorită literiei de la capul de rând al coloanei! Cum se vede, se ajunsese la paroxism. De unde se plecaseră? Ne întoarcem în timp.

Într-o dimineață, când am venit la redacție, lucram la revista Lumea, am trecut mai întâi pe la nea Marin.

Scînteia, difuzată pe sub mână

Nea Marin era portarul de la intrarea RODIPET din Casa Presei de azi, de la care, zilnic, în schimbul unei sume achitate la început de săptămână, primeam toate cotidienele și revistele ce se tipăreau în combinat. În cea dimineață, cu un gest special, mi-a întins Scînteia separat și mi-a spus s-o ascund bine. Am înțeles că e vorba despre ceva deosebit și abia așteptam să aflui misterul. Ajuns în birou, am deschis ziarul și am început să-l privesc cu atenție. Până să descopăr despre ce e vorba, colegii sosiți deja în redacție știau, dar nu aveau ziarul, pentru că ediția nu mai ajunsese pe piață. În pagina 4, sub o mare reproducere a unui tablou ce-l reprezenta pe șeful statului, apărase un grupaj de poezii omagiale, iar în una dintre ele — „Erou al păcii“ —, care avea numele „Tovarășului“ în acrostih, se tăiaseră patru versuri din mijloc. Așa că apărase „Ceașesc o lae“. Fiecare, în felul nostru, am făcut haz de necaz, ne-am amuzat copios pe infundate,

dar totul a trecut repede, pentru că bănuiam ce va urma. Și așa a fost. Acum se dezlănțuia și teroarea acrostihului în numerele omagiale: urmau 1 Mai, 8 Mai, 23 August și știu eu ce aniversări introduse peste rând. Firește, câte ceva am aflat atunci, dar adevărul adevărat mi-l a spus abia după peste 20 de ani, ca în seria celor trei mușchetari, redactorul șef-adjunct al Scînteii, care a fost protagonistul episodului. Ii dau, deci, cuvântul.

„În fiecare an, Scînteia, ca, de altfel, întreaga presă, trebuia să se pregătească atent, cu multe pagini, pentru sărbătorirea zilei de naștere a lui Nicolae Ceaușescu. În ultimii ani din deceniul respectiv, se primise indicația precisă cu data care să înceapă articolele omagiale, cu paginile care urmează să fie afectate omagialului în ziua de 26 ianuarie, inclusiv lista cu principalii semnatari ai articolelor, eseurilor și versurilor omagiale, pentru că mai ales în ultima vreme se statornicise și această practică.

Era prevăzută și un număr de poezii, cerându-se ca, mai ales în

ultimii ani, să fie căutate personalități ale vieții literare care să îi aducă omagii prin versuri. Este un lucru, bănuiesc deja știut, că scrierilor de valoare, se lăsau din ce în ce mai greu conviși să-și așeze numele lângă poeme omagiale. Poate și pentru faptul că fuseseră dezamăgiți în aspirațiile lor, iar declarațiile făcute la începutul epocii Ceaușescu nu mai erau credibile.

Deci, cum s-ar spune, duceam lipsă de autori. Mi s-au propus spre publicare din partea Secției culturale câteva poezii venite de la oameni ai muncii, de la scriitori neconsacrați. Cum eram grăbit, n-am văzut versurile respective dactilografiate și le-am semnat pentru a fi culese, urmând să fie văzute a doua zi în șpalt.

Citindu-le a doua zi cu mai multă atenție împreună cu șeful secției de literatură, la una dintre poezii am observat că patru versuri erau aproape ininteligibile și apoi nu aveau legătură cu restul.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL ZILEI

În grădina lui Ion va turna Nicu beton

Scriitorul Titel Constantinescu regreta vremea nefiresc de caldă pentru o zi de iarnă. Ducea dorul „zăpezilor de altădată“, nu neapărat al frigului, de care-avea parte din beșug „la domiciliu“. Nefericire pentru unii, bucurie pentru alții. De exemplu, pentru con-

structori. Mercurul din termometre urcat peste zero — un aliat în lupta cu planul și, mai ales, cu termenele. La începutul anului, pe șantierul cartierului de locuințe din zona Știrbei Vodă, în perimetrul delimitat de Calea Plevnei și Strada Berzei, se intrase în linie dreaptă.

(Continuare în pag. a II-a)

AMINTIRI DIN COPILĂRIE

BIȘNIȚĂ ÎN GARSONIERA CONFORT II DIN COLENTINA

Era iarnă. Împreună cu mama și o colegă a ei cu soțul urma să mergem acasă la Tanti Lizica. Tanti Lizica era fochistă la întreprinderea la care lucra ai mei. Asta scria pe cartea ei de muncă, dar adevărata Tanti Lizica nu era cunoscută de toată lumea. Ci doar de cei care meritau, care se ridicau la nivelul puterii să țină un secret teribil. Dacă aveai nevoie de câteva săpunuri fa pentru asistentele de la spital, Tanti Lizica îți aducea. Dacă voiai ness pentru doctoriți, tot ea te servea. Putea fi văzută

mergând liniștită pe holurile lungi cu o găleată jechoasă în care era o cârpă. Dar sub cârpă așteptau plasarea confidențială, după toate regulile conspirativității, bunătăți care satisfăceau mici vicii de cafegiu și fumător. Kent, cafea naturală, ciocolată chinezească în două variante, cea mare cu fagure de miere și cea mică, cu peștișori, bomboane de pom, deodorante. Ușa biroului se deschidea și Tanti Lizica intra cu capul plecat. Își făcea puțin de lucru

pe lângă coșul de gunoi și câteva priviri pe sub marginea trasă spre ochi a baticului spunea esențialul: marfa sosise. Mama se ridica de la mașina de perforat cartele în ritm stahanovist, aranja niște cutii cu hârtie și, absolut indiferentă, își lua cana de cafea și ieșea pe hol. Tanti Lizica mai stătea puțin, întreba ceva fără importanță, cineva mărâia un soi de șantpuns și se trecea la faza a doua a operațiunii: plasarea obiectelor.

(Continuare în pag. a II-a)

Ore de pregătire gratuite pentru admitere

Elevii din ultimul an de liceu participau de la sfârșitul lunii ianuarie-începutul lui februarie 1989 la primele ore de pregătire pentru admiterea la facultate. Meditațiile gratuite, organizate de universități în zilele de sâmbătă și duminică, țineau până în mai sau chiar în primele zile ale lunii iunie.

Profesorii din cadrul universităților realizau această muncă voluntar.

„Liceele mai bune din București beneficiau de o dublă patronare — cea a unităților industriale și a facultăților. Cele din urmă organizau pentru elevii din ultimii ani de liceu meditații, care începeau în lunile ianuarie-februarie. Orele se

făceau sâmbăta la sediile facultăților și, în general, erau lecții de sinteză, dar și exerciții și probleme care se cereau la admitere“, își amintește Aurel Ghimpu, purtător de cuvânt al Universității București.

(Continuare în pag. a III-a)

CALENDAR

6 februarie (luni)
Soarele a răsărit la 7:28, a apus la 17:32

Luna a răsărit la 7:41, a apus la 17:49

Sărbătoare creștină:
Sfântul Vulcol, Episcopul Smirnei; Sfântii Mucenici Iulian, Fausat, Evilasie și Maxim; Cuviosul Varsanufie cel Mare

S-a întâmplat la 6 februarie 1989

● Președintele Federației Internaționale a Rezistenților (FIR), Artaldo Banfi, a lansat un apel tuturor forțelor democratice și antifasciste de a acționa în comun pentru eliminarea pericolului neonazist. Într-o declarație publicată la Milano, el a criticat faptul că, pentru prima dată în perioada postbelică, un partid neonazist intră în Parlament.

● Președinții Guatemalei, Vinicio Cerozo, și Republicii Costa Rica, Oscar Arias, s-au reunit la San Jose pentru a analiza aspecte referitoare la apropiata întâlnire centroamericană la nivel înalt, programată să aibă loc în zilele de 13 și 14 februarie la San Salvador. La întâlnirea lor, cei cinci șefi de stat din America Centrală urmau să abordeze, între altele, probleme privind progresul în procesul de pace în zonă.

Romona VINTILĂ

Agenda Elenei Ceaușescu

În urma îndelungilor consultări din ultima perioadă cu Bobu și cu Gheorghe Tănase, Elena Ceaușescu începuse mișcările de rotire a cadrelor. În ședința CPEX de vineri, 3 februarie, fusese anunțată și aprobată în unanimitate „trezirea“ lui Constantin Radu din funcția de prim-secretar al Comitetului municipal de partid București (și din funcția complementară pe linie de stat de primar al Capitalei) în cea de secretar al CC al PCR.

Cu vizita noului promovat se deschide lista întrevederilor de luni ale Elenei Ceaușescu. Născut în 1926 la Adjud (Vrancea), din mecanicul de locomotivă ce fusese în 1952, Radu făcuse drum lung, poposind în vreo trei duzini de halte și stații din țară. De la șef al sectorului transporturi din Guești la a fi lector la școala de partid din Galați ori de la funcția de prim-secretar al orașului Brăila la aceea de șef de secție în Securitate, se putea spune cu adevărat că adunase „experiență bogată“ de activist al partidului.

Doar cinci minute a durat vizita lui Radu la Cabinetul 2. După care

au intrat împreună doi viitori „retrogradați“ — finanțistii Nicolae Ibrănescu și Gheorghe Paraschiv. Ibrănescu (care va mai fi chemat de două ori în biroul Elenei Ceaușescu în acea zi) era președintele Consiliului Financiar Bancar. Va fi „zburat“ în cea primăvară vicepreședinte la Consiliul Popular Județean Hunedoara. Paraschiv era ministru al Finanțelor și — încă înaintea lui Ibrănescu — va fi trimis într-o funcție de mai mică răspundere (director de bancă) în Timișoara.

Cu I.M. Nicolae (10:40-11:00) vor fi fost discuții de resortul energetic, iar cu Suzana Gădea (de profesie inginer chimist) discuții despre sectorul chimist. Căci printre funcțiile multe pe care le avea, mai înalte erau acelea de președinte al Consiliului Culturii și Educației Socialiste (din 1979) și membru al CPEX. Cu Suzana Gădea a avut Elena Ceaușescu cea mai lungă întrevedere din acea zi (11:55-12:35). Douăzeci de minute (11:30-11:50) a durat și ședința îndelung pregătită pe tema datoriei externe, prezidată de Nicolae Ceaușescu.

Lavinia BETA

Campania de primăvară, după plan

Debutul unui nou an însemna și începerea unei noi campanii agricole de primăvară. O campanie desfășurată în întreaga țară, după plan. Planul cel mare venea de la centru, șefii de direcții județene îl împărțeau în bucăți mai mici, pe fiecare județ. Direcțiile Agricole județene trimiteau inginerilor șefi de CAP-uri planul de însămânțare, de îngrijire a culturilor, toată „tehnologia“ pământului.

De la șef la muncitor

Doi oameni cu poziții diferite în '89 vorbesc despre campania agricolă de primăvară a acestui an: Vasile Dascăl, primar încă din '89 și până în prezent și Vasile Mircea, tractorist din Câmpia Bărăganului. Primul, primar în Balta Doamnei, județul Prahova, vorbește din prisma celui care coordona. Al doilea, din rolul celui care pune în practică planul.

Tractoarele își începeau munca pe ogoare de cum ieșeau de la reparat din SMA-uri Foto: Cornel Mocanu/AGERPRES

toarele le reparam noi. Din decembrie până în februarie reparam la tractoare. Bine, erau de reparat și discurile, semănătorile...

Odată reparate agregatele, „la sfârșitul lui ianuarie începeau să se semene roșiile, castraveții. Se făceau răsadurile. Le plantau în aprilie. Până atunci erau și alte munci, repicatul, curățatul... În februarie se dădea cu azot la cereale. Trebuia să se dea cât era încă zăpadă, să fie umiditate, să intre azotatul în pământ. La noi, tot anul era o campanie agricolă. Nu se termina niciodată“, povestește Dascăl.

„La grâu, în februarie se dădea cu îngrășământ, cu azotat, în «Mustul

Zăpezi“, când începea zăpada să se topească. Bine, atunci era zăpadă, nu ca acum!“, adaugă tractoristul.

În câmpul muncii

„În fiecare an se făcea un plan, noi îl primeam de la Direcția Agricolă. I se dădea planul inginerului agronom-șef, de la CAP. De exemplu, Balta Doamnei, din 1.500 de hectare, 500 h semene cu grâu, 200 cu orz, 100 cultivi cartofi, 80 cu sfeclă, atâta cu secară, atâta cu porumb... Producțiile erau mult mai bogate decât sunt acum.

(Continuare în pag. a III-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

„O mână spăla pe alta și amândouă cărau sacoșele“

„Foarte mulți țărani veneau să vândă produse în piață. Legume, fructe puteau să vândă, nu erau supuse embargoului. Doar produsele din carne, zahăr, ouă, ulei, acestea erau produsele cartelate“. Își amintește Dumitru Catană. În 1989 avea 32 de ani și era sectorist. „Țăranii aduceau carne numai la comandă. Nu se riscuau să o aducă în piață. Totul era să cunoști pe cineva și se rezolva fără să te știe nimeni. «Nene, adu-mi și mie juma' de porc». Și se rezolva. Veneau cu mașina la scară, la domiciliu, prin spatele blocurilor, mai ales noaptea, cu pulpe, jumă de porc. Probleme era cu carnea

de vită, pentru că nu aveai voie să tai vite, dacă te prindea că ai cumpărat carne de vită sau că ai portbagajul plin cu carne, era prăpăd. Produsele erau confiscate. Omul ajungea la închisoare. Carnea se introducea la alimentare, dar nu ajungeau la populație, o luau ei, șarlatanii. Fie pentru casa lor, fie pentru a o vinde la supra-preț. La noi nu veneau oamenii ca să ne mituiască. Le era teamă, că nu știau peste ce milițian dădeau. Erau și foarte mulți cu care te înțelegeai dacă nu ți-era teamă. Eu nu prea m-am băgat.

(Continuare în pag. a III-a)

JURNALE PERSONALE

6 FEBRUARIE

Lucrez din nou la nuvele, în diferitele momente ale zilei, și observ cum textele scrise seara sunt mult mai aproape de ceea ce vreau să realizez, mai concentrate, dense. Din tot ce am scris până acum apare imaginea imbarcării omenirii într-un fel de arcă a lui Noe. Noe sau Noah, fratele geamăn al lui Charon, cu barca lui plutind mai puțin în zgomotos pe fluviul uitării, Lethe. Prima barcă extrem de zgomotoasă, ca un furnicar fără odihnă, pe valurile oceanului furios,

producând ea însăși valuri imense, infernal, haosul. Dar toți imbarcații sunt plini de încredere că, măcar o dată cu somnul, furtuna se va liniști și se gândesc la somn ca la o comoară prețioasă din care vor scoate, ca dintr-un puț adânc, noi forțe pentru dimineață. Dar ce se întâmplă cu cei care au dormit tot timpul, cei cărora le-au scăpat momente care au încrustat pe fața celor trei un fel de disperată frumusețe a naufragiului. Naufragiu ca stare poetică, amintind de Ungaretti, „Allegria di naufragi“.

Gabriela Melinescu, Jurnal suedez II (1984-1989), Polirom, 2002, p. 229

(Continuare în pag. a III-a)

CARICATURA ZILEI

Caricatura Mihail Stănescu

Povestea unui acrostih: „Ceaușesc – o lae“

Uneori, cultul personalității putea fi deturmat împotriva „conducătorului iubit“

Foto: Arhivele Naționale

(Umare din pag. 1)

Am decis să renunțăm la acele versuri și le-am tăiat în spalt. Au apărut în ziarul ce a premers cu o zi aniversarea, pentru că se publicau deja ecouri. Între altele se publicau pagini întregi de telegrame și mesaje. Când am venit dimineața la redacție, portarul, parcă îl chema Smântână, mi-a spus să merg urgent la redactorul-șef, că a lăsat vorba la poartă cum ajung în redacție să merg la dânsul. Era dimineața, pe la ora 8:00. Am mers la redactorul-șef, care era un om echilibrat, un om cumsecade, brunet, dar pe care l-am văzut mai întunecat ca niciodată.

M-a primit, avea deschis ziarul la pagina de versuri, mi-a arătat cu degetul «știți asta?», fiind vorba despre poezia respectivă. «Am citit-o, e în ordine, e o poezie modestă», am spus. «Nu, nu, nu», a spus și mi-a arătat să citeș pe verticală. Era un acrostih, nu fusesem avertizat că este vorba de o astfel de poezie când am tăiat strofa și rămăsese «Ceaușesc o lae». I-am spus că eu am tăiat, era o strofă slabă, nu mi-am dat seama de așa ceva și am plecat spre biroul meu. Înainte de a intra în birou mă aștepta cel care răspundea de presă din partea Securității. Știtiți că, în vremea aceea, fiecare redacție sau mai multe redacții aveau repartizat de la Securitate un salariat al lor care să răspundă de presă, să dea vize, se ocupa și de problemele din interiorul redacțiilor; l-am salutată, îl știam, se prezenta mai des în fiecare redacție, mai ales că îl solicitam, nu o dată, să ne sprijine să obținem vize mai repede pentru gazetarii care urmau să meargă în străinătate.

A intrat în birou și mi-a relatat că și el fusese chemat, la rândul lui, la serviciu de șeful lui. Era o seară parcă Crețu sau Creța (Stana Creța, maior de Securitate, care răspundea de presă și cultură - n.r.). Fusese pus să citească poezia respectivă și întrebând dacă observă ceva. Imi spunea că a învățat-o aproape de rost, pentru că a fost pus să o citească de câteva ori, iar el zicea că nu vede nimic. Și, până la urmă, i-a arătat ea și lui această eroare, ca să spun așa, despre faptul că acrostihul nu era complet.

Ilie Ceaușescu acuza

Cam asta a fost. După aceea, sigur că toată redacția Științei era în fierbere, nu ascund că unii se mai și bucurau, dar nu neapărat că

se făcuse această gafă sau se adusesse acest afront lui Ceaușescu, ci pentru că întotdeauna erau invidii redacționale și se așteptau să cadă capete de la Secția de cultură. Nu a fost chiar așa. Am aflat că, până la urmă, pe filiera Securității probabil, peste un timp, fusese informat și Ceaușescu, căruia i s-a arătat și a răspuns: «Ei, ce e?». N-a manifestat o foarte mare supărare, probabil că a vrut să escamoteze toată treaba. Cert este că, în redacție, la peste o lună de la întâmplare, s-a organizat o ședință de prelucrare, de critică, pentru lipsa de vigilență, de discernământ, iar redactorii din secția de poezie (doi critici și istorici literari de marcă - n.r.) și eu, care puseseam semnătura pentru tipărire și tăiaserăm o strofă, am fost sancționați cu scăderea, pentru căva timp, a salariului, cu avertismente etc.

(După cum ne-a mărturisit, tot acum, în 2009, unul dintre cei doi redactori, la ședința cu pricina, cel mai vehement și mai dur în critică a fost Ilie Ceaușescu, fratele omagiatului, ziarist la Știința, un tip prezentat, de regulă, drept „din popor“. El i-a acuzat de toate relele posibile, inclusiv că sunt „agenții imperialismului și ai României literare, parașutați la Știința“ - n.r.). Cam asta a fost întâmplarea care a circulat în folclorul cititorilor și care, după aceea, a fost interpretată în fel și chip. Unii, probabil, ar fi fost dispuși, în urma unui asemenea episod, să facă pe eroii. Cert este că s-a dorit să nu i se dea prea mare relief, iar lucrurile s-au oprit aici. Asta nu înseamnă însă că, multă vreme, în ce mă privește, și bănuiesc că și pe confrății mei, nu ne-a urmărit cumva spaima că s-ar putea întâmpla mai mult decât s-a întâmplat în ce ne privește pe fiecare (e drept, unul dintre ziaristii amintiți a fost mutat la altă secție și apoi conștrâns să plece din Știința la o editură - n.r.).

Lucrul pe care l-am făcut atunci a fost să mă interesez cine este autorul și, aflând, să am și manuscrisul trimis de el. În manuscris, autorul adăugase, sub titlu, «acrostih istoric». Pentru că nu cu multă vreme în urmă, spusese, pe baza unei cerințe a lui Constantin Mitea (consilierul lui N. Ceaușescu și fost redactor-șef al Științei - n.r.) să nu se publice acrostihuri și nu prea erau poezii, s-a tăiat din manuscris mențiunea

«acrostih istoric» când s-a dat la cules. Și, cu atât mai mult, n-am mai putut să-mi dau seama despre ce era vorba atunci când s-a renunțat la o strofă din poem.

M-am interesat însă cine era autorul. Am aflat numele institutului la care lucra (de Geologie și Geofizică - n.r.), era funcționar, din câte mi s-a spus. Am căutat pe cineva din conducerea institutului, nu știu dacă directorul sau secretarul de partid mi-a confirmat că autorul există acolo și l-am rugat, spunându-i că a apărut în Știința o poezie a sa, dar că, dintr-o eroare, o strofă s-a rătat, să nu se întâmple omului nimic, să nu fie cercetat și așa mai departe. Dar, de fapt, după telefon, am aflat că omul venise la redacție ca să se explice că nu lui i se datora această eroare, această omisiune. Bineînțeles, a fost lăsat în pace și numai noi cei trei - eu, în primul rând, care aveam responsabilitatea eliminării respective - am «beneficiat de criticile tovarășești» și de sancțiunile mult mai puțin aspre decât se aștepta toată lumea.

Cam asta este întâmplarea acelei poezii care a făcut epocă și-a încheiat relatarea cel aflat atunci în conducerea Științei.

Dincolo de orice amănunt, mai mult sau mai puțin picant, a fost un episod distinct, azi hazos, dar atunci de-a dreptul terifiant nu numai în cronică prese scrisă din ultima parte a regimului Ceaușescu.

Erou al păcii

Cu inimile pline de mândrie, entuziaști, prin tot ce-am făcut, Având în frunte omul de omenie Urmâm PARTIDUL, ce-i nebiruit; Și azi, când PATRIA sărbătorește Eroul națiunii sub fald de Tricolor Să-i spunem: „La mulți ani”, muncitorește.

Cu el urcând noi culmi spre viitor. O ROMÂNIE NOUĂ, demnă, are La cârmă un bărbat cuceritor; Acest Erou al PĂCII ntre popoare E CEAUȘESCU, brav conducător.

GH. CREȚU, Institutul de Geologie și Geofizică București, autor al acrostihului buclucaș
Dumitru CONSTANTIN AGERPRES Redactor la Revista Lumea în 1989

1926 o întreagă campanie de defaimare a unor adversari, între care Averescu, dar și Goga, poetul pătimirii, grațificat cu sintagma „mierlo al lui Brătianu”, „căldă al Ardealului”, „bufon”.

Mircea Zaciu, Jurnal IV, București, Editura Albatros, 1998, p. 395

Nici un pic de zăpadă. Am auzit că la Brașov a nins. E ziua lui Nelu. Împlineste azi... Nu ninge deloc. E numai ceață. Și n-am nici un ban. Sunt în cam prea săraci de la o vreme! Nici un cadou pentru această zi. Doar câteva flori. Și... acest spectacol transmis de televiziunea rusească... „Pescărușul” lui Cehov. Deschid volumul de teatru Cehov la „Pescărușul”, citesc tare replicile spuse de eroi, în românește. N. Ascultă. Sunt pe rând Nina, Arkadina, Trepliov, Trigorin. N. stă învelită în cojoace și pături în colțul banchetei și ascultă. În casă e frig. Murim de frig. Dar eu citesc, citesc replică de replică, urmărind în același timp personajele de la televizor. Ca o slujbă e totul. Senzație ciudată, simți aprofundarea textului mai mult ca oricând, sunt ca un suflător în cușca lui, pătruns cu totul de rol și trăind, suferind, murind și înviind cu fiecare personaj în parte. Interpretărilor, excelenți. Nu le știu numele. Dar sunt ei, de-acolo, din Cehov! „De ce-mi spui că ai sărutat cămașa voastră cu care am călcat? Mai bine m-ai fi omorât! Sunt

atât de obosit! Dacă aș putea să mă odihnesc... Să mă odihnesc... Sunt un pescăruș. Nu, nu e asta... Eu sunt acrită... (...) Iti mai aduci aminte că ai împușcat odată un pescăruș?” (Zarcianu, actul IV, monolog). Acesta a fost singurul meu cadou. Ieftin cadou, s-ar putea spune. Dar eu, în clipele acelea nu mai eram al meu, eram... acolo și sufeream, și aveam atenția încordată, și totul în jurul meu fusese a mestecenii, a disperare, a speranță! Și zburau deasupra noastră pescărușii și asta, nu oricând se putea petrece, nu e mereu atât de simplu! „Iti mai aduci aminte că ai împușcat odată un pescăruș?”

Titel Constantinescu, Frica și... alte spaimi, București, Editura Victor Frunză, 1996, p. 313

Fata n-a făcut nimic cu caietul dirijintelui. Haz mare pe seama „documentelor” mele, care nu prea există. Inspectorii sunt morți după terfeloage. Așa că mergem, scurt, cu Borza și nea Vică la „Nina Bardezi”. Imi iau cărțile de la librărie. Două ore și jumătate numai cu Mădălina la meditație. Scrisoare de la prietenul Opreșan, de la București. Să completez niște fișe pentru cuvântarea mea ce s-a publicat în „Memoriile secției de științe filologice, literatură și artă”, Academia R.S.R. Oh! Nu înțeleg de ce. Vrea să mă facă academician?

C.T. Mărgărit, Jurnal nepublicat

ARTICOLUL ZILEI

Construcția spirituală

Ne-am obișnuit cu ideea schimbării din temelii a înfățișării orașelor și satelor țării, cu siluetele proiectate pe cer ale marilor combinate industriale, cu barajele de beton puse în calea apelor, cu vasta rețea a canalelor de irigații și de navigație, cu magistralele de asfalt și feroviare. Toate acestea sunt repere palpabile ale construcției materiale a patriei noi, socialiste, rezultatul uriașului efort constructiv pe care întregul nostru popor îl realizează cu eroism revoluționar în condiții naturale și internaționale complexe, adeseori dificile și contradictorii.

Efortul constructiv material, care dă dimensiuni noi naturii, care transformă din temelii înfățișarea țării, nu se poate să nu aibă o reverberație a sa specifică în conștiința creatorilor noștri de cultură. Operele de literatură și artă, realizate în ultimul timp la noi, se cuvine a fi înțelese în ceea ce au ele mai bun, mai reprezentativ, ca repere sensibile ale aceluiași elan constructiv puternic, întors însă în adâncurile spiritului creator al societății în care trăim. Sau, cum spune poetul: „Din ceas, dedus adâncul acestei calme creste, / Intrată prin oglindă în mântuit azur...”

Tocmai în această direcție există astăzi în literatura română o cerință tot mai puternică de racordare la sensurile mai generale ale vieții noastre sociale, de sintetizare a experienței acumulate de-a lungul anilor și trasarea pe această bază a unor jaloane de viitor, în sensul unei creșteri organice, firești, conștiente de sine, a fenomenului nostru literar. Dacă ne-am propune să găsim simbolul cel mai caracteristic al avântului creator pe care l-au luat în ultimele decenii toate genurile creației literare (proză, poezie, dramaturgie, critică și istorie literară), noi l-am căuta mai ales în corespondența necesară cu epoca pe care o trăim aici, la noi, în România, epocă de efervescență constructivă deosebită cum n-a mai cunoscut istoria noastră până acum. Poezia lui Nichita Stănescu, Ion Gheorghe, Ioan Alexandru, Adrian Păunescu,

ambitiosul român istoric al lui Paul Anghel, epica garoasă a lui Marin Preda, Eugen Barbu, Ion Lăncrăjan, D.R. Popescu, Fănuș Neagu, dramaturgia lui Horia Lovinescu, Marin Sorescu, Paul Everac, eseistica filosofică a lui Dumitru Ghișe, Mircea Malița și multe altele pot constitui puncte luminoase într-un peisaj sufletesc complex, reverberat în ideea constructivității spirituale care să ne reprezinte cu cinste și demnitate în fața generațiilor viitoare peste pragul celui de al treilea mileniu.

Este drept că, preocupati de obligațiile mari ale constructivității materiale, uităm adesea de sarcinile mari, complexe, dificile care ne revin în domeniul conștiinței. De aici o anumită rămânere în urmă în această privință. Ne atrag atenția asupra acestei situații cuvântările tovarășului Nicolae Ceaușescu. În ultimă instanță, bătălia constructivă cea mai importantă aici se dă pe tărâmul spiritualității. Profilul omului nou este hotărât în toate direcțiile, atât ca atitudine individuală cât și ca proiecție colectivă în sferele civilizației și culturale. Zidurile noastre se cer însuflețite de o nouă conștiință, care debarasându-se de tarele moștenite de la vechea orânduire și preluând ceea ce e mai bun, mai frumos din zestrea milenară a poporului să ne dea o sinteză moral-estetică nouă, bazată pe cunoașterea în care trăim, pe atitudinea umanistă, activă, revoluționară, creatoare, generalizată în toate sferele vieții.

„Atum, când trecem într-o etapă superioară de dezvoltare a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune ca o necesitate obiectivă să ridicăm nivelul general de cunoaștere și înțelegere a societății noastre socialiste - ne atrage atenția în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la Plenara CC al PCR de la 28 noiembrie 1988 - trebuie să fim conștienți că se impune

AMINTIRI DIN COPILĂRIE

Bișniță în garsoniera confort II din cartierul Colentina

(Urmare din pag. 1)

În umbra ușii de la toaletă, banii, neapărat potriviți, erau trecuți în mâna murdară a bișnițarului. Apoi, cu un gest de Coperfield, Tanti Lizica făcea să apară comanda din galeata-joben. Deja mama ajunsese pe un loc frunțos în întrecerea socialistă pentru câștigarea simpatiei Lizicăi și avea parte de onoare să intre în casa ei, pentru a ridica o comandă serioasă.

Garsoniera magică era undeva prin Colentina. Domnul G a tras mașina la colțul blocului și a spus: „Vă aștept aici!”

Fără îndoială, dacă afară n-ar fi bătut un vânt năpraznic și domnul G n-ar fi fumt în mașină ca un turc așa fi fost lipsit de plăcerea de a vedea pe Tanti Lizica în toată măreția ei comercială. Am urcat încet, după indicații și mama a sunat scurt. Vizorul s-a umbrat, apoi ușa s-a deschis de un lat de palmă, oprindu-se cu încet în lanț: „V-ați întâlnit cu cineva pe scări?”

„Nu”, spuse mama în șoaptă, speriată. După ce ne măsură din cap până-n picioare, deschise ușa de o jumătate de metru. „Intrați mai repede!”

Holul era întunecos, dar vocea porncitoare ne trase după ea: „Haideti! Nu vă dezbrăcați, să terminăm repede”, mai spuse bișnițarului. În cameră avea o masă cu patru scaune, un televizor cu lampi, o mică vitrină plină de bibelouri și un recamier uriaș. Ne așezară în listele de comenzi apărură pe masă. „Începem cu tine”, zise Tanti Lizica spre mama. „Spune!”

„Doi pui, o ciocolată...”, „Stai! Pe rând. Deci doi pui”. Tanti Lizica ieși pe hol, se auzi o ușă de congelator și apărură doi pui în mână. „Bagă-i în sacoșă și dai banii!” „Pai, la final, toți odată, nu?”, făcu mama cu glas rugător. „Nu, că ne incurcăm! Dai

banii”. Mama scoase banii și Tanti Lizica începu să numere. Apoi dispărură în bucătărie și veni cu un borcan cu mărunt și un portofel. Dădu restul și zise: „Mai departe, o ciocolată, da?” „Da, de fapt două că vrea și Carmen una”. „Am spus pe rând”, mării Tanti. Dispărură în hol și dintr-o debara veni cu ciocolata. „Banii!”

Așa, din diverse coltoane, de pe balcon, din debara, din lada recamierului, ciocolata chinezească, puii, cafeaua, deodorantul, săpunurile au ajuns în prima sacoșă a mamei care era lac de apă. A doua sacoșă se umplu cu orez, zahăr, ulei. A treia, mai mică, cu ouă. Urmă colega mamei, după același model: ia marfa, dai banii, nă restul. La final veni încercarea hărții igienice. Cum să iei câteva zeci de suluri de hârtie când ai mâinile ocupate cu sacoșele burdușite? Tanti Lizica a poruncit: „Dă cordonul!”. Mama, siderată, își scoase cordonul paltonului și i-l dădu. Tanti Lizica a înșurat sulurile pe cordon, ca pe niște mărgeluri uriașe, apoi a atârnat de gâtul mamei această bijuterie superbă. A urmat ieșirea, organizată profesionist de Tanti. După o analiză atentă a holului prin vizor, a crăpat ușa și a făcut cercetarea în adâncime. Apoi a luat o măsură de lângă ușa, a ieșit pe hol și a început să măture presul, scrutând toată scara. „E liber, puteți ieși. Nu vorbiți cu nimeni!”

În micul Volkswagen „broscuță” plin de fum ne-am îngrămădit cum am putut cu sacoșele pe noi și hărțile igienice în cap. „Ce-ați stat, mă, atâta?”, făcu domnul G. Am început să rădem ca niște descereierăți. Din gură mi s-a prelins o picătură de ciocolată pe pulover, în dreptul inimii. Apoi mi-am tras sufletul, am lăsat capul pe spate. Pe pieptul meu de copil ciocolata părea o urmă de glont.

Don CĂRLEA

Greu de transportat, și mai greu de găsit, hărțile igienice ajunseseră raritate
Foto: Andrei Pandele

JURNALUL OMULUI SIMPLU

„O mână spăla pe alta și amândouă cărau sacoșele”

(Urmare din pag. 1)

Un alt lucru demn de menționat era nebulina cu pasările vii. Erau și în Gorgului, Moghioros, Veteranilor locuri în care se vindeau pasările vii. Ele nu erau incluse în categoria produselor de carne date pe cartelă. Stăteau oamenii de cu seară la coadă până dimineață, când sosea marfa, și luau câți pui voiau. Apoi vedeai oamenii, cu întreaga familie, în fața blocului cum tăiau puii, îi jumleau. Era o bucurie, pentru că erau proaspăți și puteai să iei mai mulți.

Învățătoarea fiicei mele îmi făcea bilet în fiecare lună și îmi cerea să-i aduc cașcaval, unt, tot felul de alimente. Fieca mea era pe-atunci în clasa I. Toți profesorii se foloseau de noi și, în principiu, de toți cei care se descurcay și reușeau să facă rost de alimente. Era o adevărată mafie, o mână spăla pe alta și amândouă cărau sacoșele. De exemplu, cine avea Pepsi în casă era clar că e de contrabandă. Cico costa 1 leu și 75 de bani și, dacă nu îi beai o săptămână, lichidul devenea

transparent și își lăsa cam cât un deget zat, ca la cafea. Ziceai că e vopsea. Trebuia să-l agiți bine ca să se îngălbenească. Coca-Cola se găsea foarte rar, în shopuri, iar Pepsi se găsea doar în câteva magazine peșter, care aduceau o dată sau de două ori pe săptămână. Apucay însă numai cei care aveau relații.

Cea mai întâlnită infracțiune era furtul din mașini: casetofona, roți de rezervă. Furturile erau foarte multe, că în '88 se dăduse decretul 11, moment în care s-au eliberat toți infractorii, toți hoții. 80.000 de hoți. Nu prea mai erau locuri de muncă, iar în întreprinderi începea să se facă disponibilizări, se reduseseră posturile. Șefii nu dădeau afară oamenii buni care munceau acolo de-o viață, dădeau afară toți infractorii care trebuia să fie încadrați în muncă. Pușcărișul era privit mai rău decât un paria. Erau chiu-langii și de cele mai multe ori voiau să lucreze la depozite de mărfuri sau să fie bucătari, ospătari, ca să poată să fure cât de mult, să aibă de unde să șterpe-

lească. La începutul lui 1989, prin disponibilizări și prin refuzul de a-i angaja, infracțiunile crescuseră foarte mult. Nu se înregistrau reclamațiile. Doar 20, maximum 25 de reclamații pe an cu autor necunoscut. S-a constatat ulterior, după Revoluție, că numărul lor era de fapt de ordinul miilor.

Violurile erau cu mult peste nivelul de acum. Erau foarte multe blocuri pentru nefamiliști veniți din Moldova ca să muncească, șantieristi. Și, noaptea, cum vedeau vreo femeie, și ea șantieristă de cele mai multe ori, mai beau și o sticlă de coniac, și se duceau peste ea. Apăruse specula cu băutura alcoolice. În Militari, pe Valea Lungă, pe centură, unde era mai multă lume peșteră, sau la Turbomecanica, pe Valea Cascadeilor, unde erau cămine de nefamiliști, își scoateay câte o sticlă în fața blocului și o dădeau la suprapet. Apărea miliția: „Dom!e, stăte și noi și bem aici o sticlă de băutură, nu facem nimic rău”. Și îi lăsam în pace de cele mai multe ori. Asta cu băutura era una dintre cele mai profitabile afaceri. O sticlă de bere de 2 litri era 10 lei și 50 de bani. Noaptea, ei o vindeau cu 25 de lei.

Se vindeau la negru și foarte multe haine. Înainte de Revoluție, hainele, țigările, ceasurile, podoabele erau aduse din Iugoslavia. Pe ruta Timișoara. În fiecare întreprindere, în vestiar aveau un mic shop. Veneau cu țigări BT, ceasuri, se aduceay din Ungaria sau din Iugoslavia și se vindeau la kilogram: pasta de dinți chinezească, bomboane cubaneze, rom cubanez. Șefii de unități de la restaurante luay și le vindeay apoi pe sub mână. Era comerț de stat paralel cu comerțul negru. Se organizay foarte multe reveloioane la cantine, restaurante. Muncitorii mergeay la cantine-restaurant. Și croitorii făceau bani frumoși, croiau hainele ca la fabrică, puneay etichete și le vindeay cu și cum ar fi fost de la fabrică. Banii și-i băgay ei în buzunar. Nu-i prindeay nimeni. Luay materiale din fabrică, tot ce le trebuia. Aveau drept complice paznicul. Pe vremea aceea, paznicul era unul dintre cei mai instăriți oameni. Pe la el trecea totul...
(A consemnat Carmen PREOTEȘOIU)

DIN ARHIVELE SECURITĂȚII

Notă referitoare la interviul acordat de scriitorul Livius Ciocârliie în revista Forum studentesc

Copie
Nr. 19064/001/2
Data: 06.02.1989
Sursa: „Șerbu”
Primit: Lt. Col. Andrei Ioan
Strict secret

Scriitorul Livius Ciocârliie, în ultimul timp prin participarea la Cenușul literar „Pavel Dan” de la Casa de Cultură a studenților și invitarea unor scriitori din Capitală ca: Nicolae Manolescu, Alexandru Paleologu și alții cu care este în relații apropiate, aceștia vin în contextul acțiunilor organizate de Facultatea de Filologie, Ciocârliie Livius câștigându-și popularitatea. Astfel se explică de ce este în atenția și a unor studenți care activează cercul de presă de la Casa de Cultură a studenților, dirijați de Viorel Marineasa, instructor la respectiva Casă de cultură și totodată prozator.

În acest sens se semnalează interviul acordat de Livius Ciocârliie în revista Forum Studentesc Nr. 56/1988 editat de Consiliul UASC din Centrul Universitar Timișoara, interviu luat de Dan Rațiu, student care face parte din colectivul de redacție, colectiv care are ca și component și pe George Șerban, asistent la Facultatea de Mecanică Agricolă, autor a două romane și care este redactor-șef adjunct.

Interviul lui Livius Ciocârliie, având ca titlu „Omul nu și-a pierdut nicodată inocența, pentru că n-a avut-o nicicând”, se referea la o serie de probleme referitoare la condiția creatorului de artă din țara noastră chiar dacă nu este menționată concret, întrucât prin subterfugiu, Ciocârliie face extensie la spațiul european.

De altfel, interviul lui Livius Ciocârliie conține următoarele idei: „Luminile iluzorii riscă să fie lipsite de carne și sânge”. Admițând o atare idee, Livius Ciocârliie după ce află de la Dan Rațiu că în prezent se vorbește despre inadaptarea la lume a omului modern și chiar despre o instrăinare față de el însuși, interviueatului răspunde că primul său eseu s-a referit la viitor, dar, recitindu-l după ani, a găsit că imaginea scriitorului era de mare uscăciune, el era un eseu utopic, dar „mîntea noastră este pregătită să găndească asupra lumii reale”, întrucât „luminile iluzorii riscă să fie lipsite de carne și sânge”, or, în ceea ce-l privește, el, Ciocârliie, este hotărât să se ferească a crede în luminile ilu-

zorii.

În plan politic, economic, social și nu mai puțin cultural, susține Ciocârliie Livius, există o interdependență între părți și nu se poate să nu-ți pese de ceilalți. Degradarea părții antrenează degradarea întregului și problema care privește ansamblul este cultura și mijloacele de comunicare în masă. În continuare, Livius Ciocârliie afirmă: „Pentru a se face un proces sensibil, conținutul acestora trebuie să fie determinat de interesul întregului organism, și nu de acela îngust al unei părți. Aceste mijloace trebuie să fie o școală de formare a omului, ceea ce este foarte greu de realizat, mai întâi pentru că, dacă își pierd atracționalitatea și devin școlărești, își pierd tocmai capacitatea de a influența și, în al doilea rând, fiindcă nu este vorba numai de a transmite cunoștințe, ci și de a forma spiritul. Ceea ce înțelegeți prin armonie și paradis pierdut înseamnă de fapt spiritualitatea, iar în această privință rămân multe de făcut. Pentru ca ele să se facă mai este nevoie, dincolo de buna funcționare a școlii și a mijloacelor de comunicare, de ceva esențial și anume de buna funcționare a întregii societăți. Este un circuit închis în care curentul ar trebui să fie continuu; indivizii (prin interviu înțeleg partea față de întreg, adică și națunea față de omenire) trebuie să se recunoască în comunitate, iar comunitatea trebuie să se recunoască în fiecare individ.

„Istoria aspiră a secolului nostru a împiedicat în bună parte ca sentimentul solidarității sociale să se realizeze plenar și să dobândească un sens fundamental.”

Livius Ciocârliie vorbește de „mitul inocenței pierdute”, de violentarea tab-urilor epocii, libertatea și îndrăzneala de a gândi și de a acționa întempestiv fără rețineri de nici un fel. Inocența pierdută este identică cu mirajul unei existențe protejate de vulnerabilitate istorice. Haosul lumii se poate preveni prin cultură, Livius Ciocârliie continuând întrebându-se că „dacă vom putea să construim o lume în sens larg de cultură” pentru om. Noi, europenii, trebuie să reușim o „regăsire ritualică”, susține Livius Ciocârliie. Noi trebuie să înțelegem prin cultură o civilizație care nu se suprapune naturii, nu o dă la o parte, ci o integrează creator (vezi insi-

Ore de pregătire gratuite pentru admitere

(Urmare din pag. 1)

Meditațiile se făceau la sfârșit de săptămână
Foto: Universitatea București

Constantin Niță, profesor la Facultatea de Matematică din cadrul Universității București, era lector la aceeași facultate în 1989. Profesorul spune că în februarie, în urmă cu 20 ani, începeau la Universitatea București, la Facultatea de Matematică, orele de pregătire pentru cei care doreau să dea admitere la respectiva instituție de învățământ superior. „Existay cursuri de pregătire pentru admiterea la Facultatea de Matematică și Informatică gratuite pentru candidați. Se făceau în clădirea din Strada Spiru Haret, în amfiteatrul de la parter”, povestește profesorul Constantin Niță. „Veneay mulți candidați, în general se umpleay amfiteatrul, dar nu stăteay toți în picioare. Erau și tineri care se pregăteau pentru Politehnică bucureșteană sau pentru Academia de Studii Economice, pentru că noi nu înțebam la ce universitate vor da admitere”, completează Niță. Cadrele didactice care predau în fiecare sâmbătă și duminică timp de aproape jumătate de an erau fie lectori, fie conferenți-

ari. „Nici profesorii nu își permitteay să lipsească sau să spună că nu vor să participe la aceste ore de pregătire, chiar dacă nu primeay nici un ban pentru asta. Se făcea multă muncă voluntară în perioada comunistă. Nu spuneay nu, pentru că existay controale, ca și la cursurile de la zi”, explică profesorul Niță. Meditații fără plată nu se făceau numai în Capitală, ci în toate marile centre universitare, după cum notează și presa vremii. Făcila, ziarul Comitetului județean de partid din Cluj-Napoca, anunța la începutul lunii ianuarie că Universitatea din Cluj organizează în perioada 21 ianuarie-13 mai 1989, sâmbăta și duminica, cursuri de pregătire pentru concursul de admitere în învățământul superior. Înscrierile se făceau la decanatele facultăților unde candidații doreay să dea admitere. Eise înregistray pe baza adeverințelor eliberate de liceu sau de locul de muncă.

Eugenia MIHALCEA

Campania de primăvară, după plan

(Urmare din pag. 1)

Era sistemul de irigații... se făcea întreaga tehnologie a terenului și un alt lucru important, se lucra la solă mare, pe suprafețe întinse și se puteay face lucrările cum trebuia, cum era mai bine. Acum, totul e fărâmițat! Dacă erau probleme la sistemul de irigații nu interesa pe nimeni. Erau lăcătuiși și mecanici care se ocupay de rezolvarea lor. Tractoarele nu erau prea numeroase. Dar când uzura fizică și morală le cuprindea erau schimbate. Nu erau utilajele performante ca acum, vâdai seama, erau la nivelul acelor ani, dar totuși se obțineay culturi foarte bogate”, explică primarul de la Balta Doamnei.

Din Câmpia Bărăganului, Vasile avea un alt plan de urmat... „La plug făceay cam 3 hectare pe zi. Tu erai interesat să lucrezi cât mai mult, ca să te plătească. Nu-ți făcea nimeni planul. Dar, dacă nu munced, nu erai plătit...”. Semintele pentru culturile din plan „veneay din două părți. O parte provenea de pe loturile semincere pe care le avea CAP-ul nostru, așa

cum aveau toate CAP-urile, și o altă parte ne venea prin distribuție de la Direcția Agricolă județeană. Primeay repartiție și mergeay și îți luay cota de acolo. În fiecare județ era siloz și centru de seminte. Nu le plăteay, luay pe cotă parte”, spune Dascălu.

În Bărăgan, „porumbul se însămânța după Paște. Date fixe nu erau, era în funcție de vreme. Până să însămânțăm porumbul, se însămânțay floarea-soarelui. Orzul, grâul, orzoaica, secara, se puneay de toamnă. Soia și sfecla tot primăvara se însămânțay. După Paște se puneay și bostanele. Semintele le luay de la Agroserv”, completează V. Mircea.

Un mic adevăr

DL Dascălu vorbește și despre recoltele obținute precum și despre acele... mici modificări ale cantităților apărute între două rapoarte... „Eu nu mai vâd acum să se facă toate tehnologiile ca înainte. Nu își mai permit oamenii. Pământului trebuie să-i dai mâncare. Îi dai îngrășământ, azotat, el erbicidezi... faci tot ce trebuie. Înainte recoltele erau

bogate. Contabilizarea lor se făcea corect la CAP. Că pe urmă în informările erau altele, în loc de 4.500kg erau trecute 6.000 kg... e altceva. Modificările se făceau la direcțiile județene. Eu, personal, cred că aceste producții mult mai mari raportate FAO permitteay României să facă exporturi mult mai mari de produse agricole. Adevărul este că în tară rămăneay foarte puține produse. Din păcate nu rămăneay suficiente grâne pentru țară. Atât timp cât stăteay la coadă ca să iei pâine, și nici aia suficientă, nu poți să spui că aveay suficiente grâne, produse. Țăranii erau nemulțumiți, dar ce puteay să spună pe vremea aceea? Trebuay să se multumească doar cu ce li se dădea. Societatea era de așa natură pe vremea aceea de nu se puteay altfel, țării nu aveau ce să facă. Ei trăiau cu ce adunay de pe cei 1.000 de metri pe care li lăsa CAP-ul. Ce-i drept, dădeay cotă și din ce făceau pe terenul ăsta. Nu dădeay cota, nu le dădeay bon de butelii. Dar, chiar și așa, fără toată cota dată, mai închieay ochii, oamenii primeay bunuri, se descurcay.”

Costin ANGHEL

CURSUL CALCULAT DE BANCA NAȚIONALĂ A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

CURS ÎN LEI	OFICIAL	NECOMERCIAL	COMERCIAL
1 dolar SUA	4,12	9,00	14,76
1 liră sterlină	7,21	14,28	25,85
1 dolar australian	3,67	6,26	13,15
100 gilingi austrieci	31,34	68,47	112,29
100 franci belg.-luxemburg	10,52	22,99	37,70
1 dolar canadian	3,47	6,86	12,42
100 coroane daneze	56,71	123,89	203,17
100 franci elvețieni	259,39	566,63	929,27
100 mărci finlandeze	95,48	205,20	342,06
100 franci francezi	64,76	141,48	232,02
100 mărci RFG	220,38	481,41	789,52
100 drahme grecești	2,65	5,79	9,50
100 rupii indiene	26,97	58,92	96,62
1 liră irlandeză	5,89	12,86	21,09
1 shekel nou israelian	2,27	4,96	8,14
1.000 lire italiene	3,02	6,59	10,81
10.000 de dinari iugoslavi	6,83	14,92	24,47
100 yeni japonezi	3,19	6,25	11,42
100 coroane norvegiene	61,05	133,36	218,72
100 guldeni olandezi	195,27	426,55	699,54
100 escudos portughezi	2,68	5,85	9,59
100 pesetas spaniole	3,48	7,40	12,48
100 coroane suedeze	64,95	140,65	232,68
1.000 lire turcești	2,18	4,76	7,80

